

7. Рогова Г. В., Рабинович Ф. М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. Москва: Просвещение, 1991. 287 с.

8. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019.

REFERENSES

1. Aristova, N. O. *Formuvannia motyvatsii vyvchennia inozemnoi movy u studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv*. [Formation of motivation to learn a foreign language in students of higher educational institutions].

2. Aseev, V. H. (1976). *Motyvatsiya povedenya u formirovaniya lychnosti*. [Motivation of behavior and personality formation]. Moskva.

3. Bosa, V. P. (2018). *Formuvannia movlennievoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv inozemnykh mov u protsesi vyvchennia fakhovykh dystsyplin*. [Formation of speech competence of future foreign language teachers in the process of studying professional disciplines]. Zhytomyr.

4. Krasnoholova, I. B. (1999). *Formuvannia motyviv uchinnia studentiv u protsesi vykladannia anhliiskoi movy*. [Formation of motivation of students in the teaching of English]. Kyiv.

5. Orlov, Y. M. (1984). *Potrebno-motyvatsionnye faktory efektyvnosti uchebnoi deiatelnosti studentov vuza*. [Educational and motivational factors for the effectiveness of university students education]. Moskva.

6. Pometun, O. I., Pyrozhenko, L. V. (2004). *Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnologii navchannia*. [A modern lesson. Interactive Learning Technologies]. Kyiv.

7. Rohova, H. V., Rabynovych, F. M., Sakharova, T. E. (1991). *Metodyka obuchenya inostrannym iazykam v srednei shkole*. [Method for teaching foreign languages in secondary schools]. Moskva.

8. Tarnopolskyi, O. B., Kabanova, M. R. (2019). *Metodyka vykladannia inozemnykh mov ta yikh aspektiv u vyshchii shkoli*. [Methodology of teaching foreign languages and their aspects in high school]. Dnipro.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РАНИЮК Оксана Петрівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: методика навчання польської мови у вищій школі, формування риторично компетентного філолога.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

RANIUK Oksana Petrivna – Ph.D. in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Slavic Philology, Khmelnytsky National University

Circle of scientific interests: methods of teaching the Polish language in higher school, formation of rhetorically competent philologist.

Стаття надійшла до редакції 03.12.2021 р.

УДК 378.147.091.33-027.22:36-051(045)
DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-200-120-124

РУДЕНКО Юлія Юріївна –

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри педагогіки спеціальної та соціальної освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-3663-6567>

e-mail: rudenkojulia26@gmail.com

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ-СИРОТАМИ ТА ДІТЬМИ, ПОЗБАВЛЕНИМИ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Нестабільність політичного та соціально-економічного життя в період розбудови незалежної України негативно відбивається на функціонуванні сім'ї як окремого соціально-виховного інституту. Це, в свою чергу, загострює демографічну кризу та спричиняє ряд проблем, які призводять до збільшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Сирітство як соціально-педагогічна проблема є однією з найбільш хвилюючих трагедій суспільства, а її вирішення – одне з пріоритетних спрямувань державної соціальної політики. Саме держава покликана створювати спеціальні умови, які б забезпечували процес

успішного зростання повноцінних соціально здорових громадян, прищеплення дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування навичок життєдіяльності, які б полегшили у майбутньому їхню адаптацію в соціумі. Найкращим варіантом розвитку зазначеної категорії дітей є влаштування їх у прийомні сім'ї, де відповідальність перекладається на прийомних батьків. Але значна кількість дітей все ж таки виховується в державних закладах: будинках дитини до 3 років, дитячих будинках від 3 до 6 років, школах-інтернатах, а пізніше – у соціальних гуртожитках, де процес соціалізації покладається на плечі працівників цих закладів.

Аналіз досліджень, проведених Українським центром соціальних досліджень серед вихованців шкіл-інтернатів, засвідчує, що інтернатна система лише частково вирішує проблеми дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, але в цілому не здатна задовольнити їхні потреби в фізичному, соціальному та культурному розвитку. Враховуючи зазначене вважаємо, що покращити ситуацію можуть всебічно підготовлені до роботи з даною категорією клієнтів соціальні працівники, що відповідно вимагає підготовки майбутніх соціальних працівників спеціалізації 231 «Соціальна робота».

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема соціально-педагогічної діяльності з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування є предметом вивчення багатьох науковців. Зокрема, питання виховання зазначеної категорії дітей вивчали Л. Артюшкіна, О. Безпалько, М. Галагузова, І. Зверева, А. Капська, А. Полянничко, С. Харченко, М. Доннік, І. Пеша, О. Поліщук, Ю. Поліщук, І. Манохіна та інші.

У своїх роботах А. Капська та І. Пеша [4, с. 175] розглядають роботу соціального педагога у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Вони вказують про несприятливий психічний розвиток дітей в закритих установах, що пов'язано з своєрідною системою спілкування дорослих з дітьми, частою зміною дорослих, звуженням оточуючого простору, відсутністю диференційованого підходу до дітей тощо.

Праці С. Харченко, Н. Краснової та Л. Харченко присвячені проблемам сирітства, організації соціального захисту дітей-сиріт та методиці роботи соціального педагога з прийомною сім'єю.

І. Манохіна [5] у своїй роботі запропонувала комплекс тренінгів і вправ для соціального педагога на формування особистісних якостей, діагностичні та дослідницькі методики для роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Поряд з тим формування ефективної системи соціальної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування потребує теоретичного обґрунтування підготовки майбутніх соціальних працівників, їх напрямів та форм роботи у майбутній професійній діяльності.

Мета статті – аналіз досвіду організації соціальної роботи з дітьми-сиротами, та дітьми, позбавленими батьківського піклування та вивчення можливостей покращення підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з зазначеною категорією клієнтів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією із категорій дітей, які потребують соціальної підтримки у зв'язку з складними життєвими обставинами є діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. У словнику-довіднику «Соціальна педагогіка» за ред. Т. Алексеєнко [6, с. 140] зазначено, що діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування – це «особлива категорія дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, мають право на особистий захист і допомогу з боку держави. Відсутність одного або обох батьків та батьківського піклування підтверджується відповідними документами, які є підставою для надання цим дітям матеріального забезпечення і пільг, передбачених законодавством України».

Нормативно-правову базу з соціального захисту дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування складають: Конституція України, міжнародні нормативно-правові акти, закони України, акти Президента України, постанови Кабінету Міністрів України та інші нормативно-правові акти України. Одним з найважливіших законів України щодо захисту прав дітей-сиріт є Закон України від 26 квітня 2001 року «Про охорону дитинства» [3], щодо утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та безпритульних дітей. В законі зазначено, що «дитина-сирота – це дитина, в якій померли чи загинули батьки; діти, позбавлені батьківського піклування, – це діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами Національної поліції, пов'язаним з відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовились батьки, діти, батьки яких не виконують своїх батьківських обов'язків з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на тимчасово окупованій території України або в районах проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, та безпритульні діти» [3].

У цьому ж законі визначені основні питання утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та їх соціальний захист. Так, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, повинні бути передані на усиновлення або влаштовані на виховання в сім'ї громадян (під опіку чи піклування, в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу), у будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати, дитячі будинки-інтернати на повне державне утримання. Таким дітям створюються необхідні умови для всебічного і гармонійного розвитку, підготовки до самостійного життя та праці.

Усиновлення допускається виключно в інтересах дитини України відповідно до закону.

Такі питання утримання та виховання зазначеної категорії дітей накладають велику відповідальність на соціальних працівників. А тому в разі винення аморального проступку, не сумісного з продовженням зазначеної роботи, притягаються до дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому законом [3].

Забезпечуючи право кожної дитини жити у позитивному середовищі, соціальні працівники у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування мають виконувати такі професійні функції:

– охоронно-захисну функцію, спрямовану на реалізацію соціально-правового захисту своїх вихованців. Соціальний працівник допомагає вирішити юридичні проблеми (незнання, як вирішувати житлові та майнові проблеми, судові процеси з питань майна, житла та спадщини; нездатність отримати соціальні грошові виплати через відсутність прописки; проблема оформлення документів дитини-сироти; встановлення фактів із минулого життя; проблема розшуку родичів тощо);

– організаційно-посередницьку функцію, яка забезпечує налагодження взаємодії соціального педагога із вихованцем, групою вихованців, педагогічним колективом, адміністрацією інтернатного закладу, державними та недержавними організаціями, до компетенції яких входить вирішення проблем означеної категорії дітей. Соціальний працівник може допомогти вирішити міжособистісні проблеми (адаптація до нового соціуму; відсутність навичок адаптації до самостійного життя; дискримінація взаємин в колективі тощо);

– діагностично-прогностична, яка забезпечує вивчення індивідуальних особливостей і можливостей дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, їх позитивних потенцій щодо самореалізації; вивчення особливостей найближчого соціального середовища; з'ясування

індивідуальних відхилень у соціальному розвитку й зумовлених цим соціальних проблем та ін. Реалізуючи цю функцію соціальний працівник може на рівні аналізу та збору необхідної інформації допомогти у вирішенні проблем здоров'я (психічне, фізичне здоров'я, інвалідність; інфекції, що передаються статевим шляхом, вживання алкоголю, профілактика його вживання; потреби в оздоровленні, тощо); внутрішньоособистісних проблем (психічна травма, смерть близької людини, агресивні стани), міжособистісних проблем (адаптація до самостійного життя; соціальна ізоляція, міжрелігійні, міжетнічні конфлікти) та ін.;

– соціально-терапевтичну функцію, сутність якої полягає у формуванні культури життєвого самовизначення вихованців закладу інтернатного типу, подолання негативних проявів особистості. При реалізації даної функції соціальний працівник вирішує внутрішньоособистісні проблеми дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (самотність; неадекватна самооцінка; проблема самореалізації; депресивні стани тощо), проблеми сім'ї (планування сімейного життя; проблеми виховання дітей; схильність до бродяжництва; безпритульність; небажана вагітність тощо), проблеми залежностей (ризиків залежностей; наркотична; алкогольна; компютерно-віртуальна тощо) та інші;

– організаційно-комунікативна – полягає в діяльності й координації роботи з різними соціальними інститутами та представниками споріднених професій; передбачає організацію різноманітної діяльності, вплив на зміст дозвілля, допомогу в працевлаштуванні, професійній орієнтації й адаптації, координаційну діяльність підліткових та молодіжних об'єднань, організаторську роботу у взаємозв'язку клієнта з медичними, освітніми, культурними, спортивними, правовими закладами, товариствами і благодійними організаціями. Соціальний працівник допомагає вирішити міжособистісні проблеми, внутрішньоособистісні, проблеми зайнятості (безробіття; потреби у перекваліфікації, у навчанні; проблеми навчання у школі та вищих навчальних закладах; потреба творчої самореалізації; потреба в організації дозвілля);

– соціально-педагогічна – передбачає використання виховного потенціалу мікросередовища, можливостей самої особистості як активного суб'єкта виховного процесу, сприяє виявленню інтересів і потреб окремих соціальних груп, окремих людей щодо різних видів діяльності (спортивної, освітньо-дозвілдової, прикладної тощо); залучення до роботи різних установ, організацій, творчих спілок, фахівців;

– корекційно-реабілітаційна – полягає в роботі, спрямованій на зміну та вдосконалення особистісних, фізичних якостей клієнта, особливостей його життєдіяльності та створення умов для розвитку потенційних можливостей осіб з функціональними обмеженнями, активне залучення їх до участі в суспільному житті. Під час реалізації названих функцій соціальний педагог може вирішувати міжособистісні проблеми, проблеми сім'ї, проблеми залежностей, внутрішньоособистісні проблеми дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування [2; 4].

Отже, соціальному працівнику необхідно перш за все звертати увагу на соціалізацію вихованця закладу інтернатного типу, інтеграцію його в суспільство як альтернативу відособлення, «випадання» із унормованих соціальних стосунків. Тобто дитину необхідно вчити бути автором власного життя, який відчуває впевненість у майбутньому і здатний виявляти повагу та довіру не лише до самого себе, а й до всього світу.

За таких умов заклади інтернатного типу мають виконувати не лише освітньо-виховні функції, а й сприяти повноцінному розвитку особистості, забезпечувати правову і психологічну захищеність вихованців та випускників. Дитина з допомогою соціального педагога (працівника) повинна стати здатною собі допомогти, подолати труднощі, виявити самоповагу, довіру до людей і світу. Це потребує конкретизації умов життєдіяльності суб'єкта, його побуту, соціокультурних інтересів, ціннісних орієнтацій.

Важливою складовою у роботі з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування є соціальний супровід, який за своїм змістом виходить за межі індивідуальної або групової соціальної роботи. На нашу думку, соціальний супровід необхідний дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які потрапляють у сім'ї опікунів, піклувальників, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, або вже є випускниками інтернатних закладів, весь час. Оскільки, для дітей в подібних установах найважливішою є психологічна підтримка, проста дружба, те, за що ніколи не можна купити – спілкування, увага, прийняття, спільна діяльність, можливість отримати пораду, вирішити проблему. Тому саме соціальний працівник у ролі наставника повинен допомогти дитині-сироті, або дитині, позбавленій батьківського піклування, соціалізуватись, підібрати майбутню професію, навчити необхідним для неї навичками, захищати свої права тощо.

Тому навчання студентів ефективним методом роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, є

першочерговим завданням, що стоїть перед викладачами у вищому навчальному закладі, який готує соціальних працівників. Адже знаючи як правильно працювати з даною категорією дітей, можна не тільки допомогти їм соціалізуватися, але й запобігти виникненню таких соціальних проблем як безробіття, злочинність, алкоголізм, наркоманія та ін.

О. Василенко зазначає, що для найбільш повного розкриття професійних компетентностей, творчості, самостійності й ініціативності, індивідуального професійного стилю та формування високоморальної й інтелектуально розвиненої особистості соціального педагога необхідно залучити студента в різні види діяльності: навчально-пізнавальну, навчально-наукову, науково-дослідницьку, громадсько-виховну [1].

Для цього у процесі навчально-пізнавальної діяльності студентів необхідно під час вивчення таких дисциплін як «Вступ до спеціальності», «Соціальна педагогіка», «Соціальний супровід сім'ї», «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Теорія і практика волонтерського руху», «Соціалізація молоді, позбавленої батьківського піклування» чітко формулювати цілі професійної підготовки майбутнього соціального працівника, акцентувати увагу на суспільній значущості цієї професії, важливості розв'язування питань з проблем сирітства для прогресивного розвитку суспільства, мотивувати до творчості у вихованні дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, заохочувати до інформування суспільства про усиновлення. Важливо визначити соціально-педагогічні засоби досягнення мети професійної підготовки до роботи в центрі з дітьми-сиротами, аналізу труднощів та способів їх подолання, роз'яснювання важливості професійної рефлексії. Також можливе залучення студентів до вибіркових дисциплін «Соціалізація молоді у соціальному гуртожитку», «Соціальна робота з дітьми-сиротами» та «Соціалізація молоді, позбавленої батьківського піклування», де можна в повній мірі опанувати питання теорії, організації, змісту і методики роботи дитячих соціально-виховних та культурних закладів з виховання дітей, що залишилися без батьківської опіки, дітей-соціальних сиріт, і фахівців, які працюють із дитиною-сиротою та дитиною, що залишилася без батьківської опіки, для забезпечення основних умов повноцінного розвитку дитини.

У навчально-науковій та науково-дослідній діяльності варто зупинити увагу на практичному аспекті підготовки майбутніх соціальних працівників, що передбачає безпосереднє ознайомлення з реальним соціально-виховним процесом і організацією мікросередовища закладів, де перебувають

діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (відвідування, ознайомлення з особливостями роботи спеціалістів Комунального закладу «Дитячий будинок «Наш дім» Кропивницької міської ради, зустрічі з випускниками, які досягли успіхів у роботі з дітьми-сиротами тощо). А також залучення майбутніх соціальних працівників до наукового гуртка на факультеті педагогіки, психології та мистецтв «Школа волонтерства», виступів на наукових конференціях, написання наукових робіт). Все це сприятиме підвищенню інтересу, активності студентів, задоволенню особистісних пріоритетів у професійній діяльності з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

У громадсько-виховній діяльності варто залучати студентів до Студентського волонтерського руху на базі факультету педагогіки, психології та мистецтв, мета якого – розвиток у студентської молоді соціальної активності, навичок усвідомленого та активного вибудовування власного життя, залучення їх до волонтерської діяльності та навчання складати волонтерські програми. А також максимально включати майбутніх фахівців до позааудиторної роботи, у колективні творчі справи, конкурси, круглі столи, диспути, творчі вечори. Активна участь у вищезазначених діяльностях сприяє розкриттю особистісно-творчого потенціалу студентів, створенню ситуацій морального вибору та суттєвих змін в мотиваційно-ціннісній сфері студентів.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, проаналізувавши особливості роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, ми переконалися, що реалії роботи ставлять перед соціальним працівником високі вимоги і велику відповідальність. Кожен соціальний працівник повинен завжди мати добру теоретичну базу та навички практичної діяльності для роботи з даною категорією дітей, щоб змогти кваліфіковано працювати. Також в процесі навчання разом з отриманням необхідних професійних знань, потрібно допомогти усвідомити майбутнім соціальним працівникам соціальну значимість їхньої роботи.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Василенко О. М. Підготовка соціальних педагогів до виховання соціальної відповідальності дітей-сиріт у мікросередовищі Центру соціально-психологічної реабілітації дітей / О. М. Василенко // Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія». Харків, 2016. Вип. 52. С. 79–88.
2. Доннік М. С. Соціалізація молоді, позбавленої батьківського піклування, у соціальному

гуртожитку: навчально-методичний посібник / М. С. Доннік. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард»», 2015. 288 с.

3. Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

4. Капська А. Й. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей: навч. посіб. / А. Й. Капська, І. В. Пеша. К. : Центр учбової літератури, 2012. 232 с.

5. Манохіна І. В. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування: навчальний посібник / І. В. Манохіна. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. 276 с.

6. Соціальна педагогіка: словник-довідник / За заг. ред. Т. Ф. Алексєнко. Вінниця 2009. 542 с.

REFERENCES

1. Vasylenko, O. M. (2016). *Pidhotovka sotsialnykh pedahohiv do vykhovannia sotsialnoi vidpovidalnosti ditei-syrit u mikroseredovyshchi Tsentru sotsialno-psykholohichnoi reabilitatsii ditei*. [Preparation of social teachers for the education of social responsibility of orphans in the microenvironment of the Center for Social and Psychological Rehabilitation of Children]. Kharkiv.

2. Donnik, M. S. (2015). *Sotsializatsiia molodi, pozbavlenoi batkivskoho pikluvannia, u sotsialnomu hurtozhytku: navchalno-metodychnyi posibnyk* [Socialization of youth deprived of parental care in a social dormitory: a textbook]. Kirovograd.

3. *Zakon Ukrainy «Pro okhoronu dytynstva» vid 26 kvitnia 2001 roku*. [Law of Ukraine «On Child Protection» of April 26, 2001].

4. Kapska, A. I. (2012). *Sotsialnyi suprovit riznykh katehorii simei ta ditei*. [Social support of different categories of families and children]. Kyiv.

5. Manokhina, I. V. (2012). *Sotsialno-pedahohichna robota z ditmy-syrotamy ta ditmy, pozbavlenymy batkivskoho pikluvannia*. [Socio-pedagogical work with orphans and children deprived of parental care]. Dnepropetrovsk.

6. *Sotsialna pedahohika: slovnyk-dovidnyk*. (2009). [Social pedagogy: a dictionary]. Vinnytsia.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РУДЕНКО Юлія Юрїївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки спеціальної та соціальної освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх соціальних працівників.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

RUĐENKO Yuliya Yuriyivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Pedagogy of Special and Social Education of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional training of future social workers.

Стаття надійшла до редакції 24.11.2021 р.